7/2073

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI :B.02.0.001/01- 4854
KONU : 7/2073-4771 esas sayılı yazılı soru önergesi

06/ 04 /2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :a) 15.03.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2073-4771/16613 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 19.03.2004 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-339-9/1333 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Erdal KARADEMİR tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve Sayın Başbakan tarafından da koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan 7/2073-4771 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurumu Başkanlığı'nın 02.04.2004 tarih ve 4470 sayılı yazısı ilişiktedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER :
EK-1: TMSF Kurulu Başkanlığı'nın 02.04.2004 tarih ve 4470 sayılı yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/2073

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU
(Varlık Yönetim Dairesi)

SAYI : TMSF.01.VAR-4470
KONU : Soru Önergesi

02 NİSAN 2004

T.C. DEVLET BAKANLIĞI
VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER)

İLGİ: 22.03.2004 tarih ve B.02.0.001/ (01)4745 sayılı evrak akış ve talimat formu eki T.C. Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 19.03.2004 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-339-9/1333 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ekinde Bakanlığınıza iletilen İzmir Milletvekili Erdal Karademir'in Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması istemiyle sunmuş olduğu, 7/2073 sayılı soru önergesine ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur.

1-2-3) Bilindiği üzere, 1997 yılından bugüne kadar toplam 20 bankanın yönetim ve denetimi ile hisseleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) devredilmiştir. TMSF'ye devredilen bankaların devir tarihleri ile devir zararları aşağıda yer alan tabloda verilmektedir.

Sıra	BANKA	Devir Tarihi	Banka Devir Zararı (Milyon Dolar) *
1	T.Ticaret Bankası	06.11.1997	777
2	BankEkspres	12.12.1998	435
3	İnterbank	07.01.1999	1.269
4	Yaşarbank	21.12.1999	1.149
5	Egebank	21.12.1999	1.220
6	Yurtbank	21.12.1999	656
7	Esbank	21.12.1999	1.113
8	Sümerbank	21.12.1999	470
9	Etibank	27.10.2000	698
10	Bank Kapital	27.10.2000	393
11	Demirbank	06.12.2000	648
12	Ulusal Bank	28.02.2001	524
13	İktisat Bankası	15.03.2001	1.954
14	Tarişbank	09.07.2001	74
15	Sitebank	09.07.2001	53
16	Bayındırbank	09.07.2001	116
17	EGS Bank	09.07.2001	545
18	Kentbank	09.07.2001	681
19	Toprakbank	30.11.2001	880
20	Pamukbank	18.06.2002	3.618
	TOPLAM		**17.273**

* Devir tarihlerindeki kurlardan ABD dolarına çevrilmiştir.

7/2073

TMSF'ye devrolan bankaların, devir tarihleri itibariyle birikmiş ve dönem zararlarının toplamı 17,3 milyar ABD dolarıdır. TMSF bankalarının zararlarının oluşumunda donuk hale gelen krediler için ayrılan karşılıkların yanı sıra kambiyo zararları ve sermaye piyasası işlem zararları da etkili olmuştur.

TMSF'ye devrolan bankaların toplam zararlarının çok önemli bir kısmı hakim ortakların kendi bankalarından yasal limitlerin fevkinde kullanmış oldukları kaynaklardan oluşmaktadır. Hakim ortakların kullandığı kaynaklar dışında oluşan zarar ise, bu bankaların bankacılık işlemlerinden (operasyonel giderleri, diğer batık kredileri, kambiyo zararları ve fonlama maliyetleri vb.) oluşan ve hukuki yollarla kısmen tahsili mümkün olan zarar tutarını ifade etmektedir.

TMSF bünyesine alınan bankaların önemli bir bölümünün 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan krizler esnasında devredilmiş olması ve/veya TMSF'ye devirlerini takiben bu krizlerin yaşanmış olması, mevcut bilanço yapıları nedeniyle bu bankaların ilgili dönemlerde artan faizler sonucunda fonlama maliyetlerini yükseltmiştir. Şubat 2001 tarihinde dalgalı kur rejimine geçilmesiyle birlikte yüksek açık pozisyonları nedeniyle bu bankaların kambiyo zararları önemli ölçüde artmış, TMSF'ye devirlerinden sonra tahsil edilemeyen ve TMSF'ye devirden önce karşılıkları ayrılmayan krediler için gerekli karşılıklar ayrılmış, tüm bu gelişmeler sonucunda da TMSF'ye devredilen bütün bankaların zararı artmıştır.

Diğer taraftan, halen TMSF bünyesinde Bayındırbank A.Ş. ve Pamukbank T.A.Ş. faaliyetlerini sürdürmektedir. 31.12.2003 tarihi itibariyle Bayındırbank A.Ş.'nin geçmiş yıllar ve dönem zararı tutarı 12 milyar ABD dolarıdır. Söz konusu zarar tutarına Bayındırbank A.Ş.'nin ve bu Banka altında birleştirilen Etibank (Interbank ve Esbank), EGS Bank, Toprakbank, İktisat Bankası ve Kentbank'ın devir zararları ile geçmiş yıllar zararı tutarları dahildir. Pamukbank T.A.Ş.'nin 31.12.2003 tarihi itibariyle geçmiş yıllar ve dönem zararı tutarı ise 5,2 milyar ABD dolarıdır. Bu tutarın içerisinde Bankanın devir zararı tutarı olan 3,6 milyar ABD doları da yer almaktadır.

4) TMSF'ye devredilen bankaların devir tarihi itibariyle toplam yükümlülükleri 32 milyar dolardır. Devralınan yükümlülüklerin yüzde 81'i mevduat hesaplarından (26 milyar ABD doları) oluşmaktadır.

TMSF bünyesine alınan bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve yükümlülüklerinin devri için 22,5 milyar ABD doları tutarında kaynak kullanılmıştır. Bu kaynağın 17,3 milyar ABD dolarlık kısmı Hazine Müsteşarlığından ikrazen alınan Devlet İç Borçlanma Senetlerinden (DİBS), 5,2 milyar ABD dolarlık kısmı ise TMSF gelirlerinden karşılanmıştır.

TMSF Hazine'den aldığı DİBS'ler için faiz ödemektedir. TMSF bankalarının döviz, mevduat ve repo yükümlülükleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Halk Bankası, Ziraat Bankası ve özel bankalara DİBS karşılığı devredilmiş olup, bu DİBS'lerle ilgili anapara ve faiz borcu TMSF adına işlemektedir. Bu nedenle, TMSF'nin Hazine'den kullanmış olduğu DİBS'lerin anapara tutarının 17,3 milyar ABD doları olmasına ve geri ödemelere rağmen, bu kağıtlara tahakkuk etmiş faiz ve kur farkları nedeniyle 31 Temmuz 2003 tarihi itibariyle TMSF'nin Hazine'ye toplam borcu 28,2 milyar ABD dolarına (40 katrilyon TL) yükselmiştir.

7/2073

Yukarıda sayılan kaynakların önemli bir bölümü TMSF bankalarının mevduat yükümlülüklerinin ödenmesi veya devredilmesinde ve TMSF bankalarının kısa vadeli Türk Lirası ve Yabancı Para yükümlülüklerinin karşılanmasında kullanılmıştır.

Diğer taraftan, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 03.07.2003 tarih ve 1085 sayılı kararı ile Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca kaldırılmıştır. Bu itibarla, Bankalar Kanununun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrası hükmü gereği anılan Bankanın yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal etmiştir.

T. İmar Bankası T.A.Ş. nezdindeki tasarruf mevduatı sahiplerine tasarruf mevduatı sigortası kapsamında yapılacak ödemeler için Hazine Müsteşarlığından ikrazen alınan DİBS'ler ile TMSF kaynaklarından toplam 7,8 katrilyon TL (5,8 milyar ABD doları) tutarında kaynak aktarılmıştır

T. İmar Bankası T.A.Ş.'ne aktarılan söz konusu kaynak tutarı da dikkate alındığında, Fona devredilen bankalar dolayısıyla yüklenilen maliyet tutarı 39,2 milyar ABD dolarına yükselmekteydi.

5) Fona devredilen bankalar hakkında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca;

- Hisselerin Fona devrine ilişkin işlemlerin tesisine yönelik kararlar alınması,
- Yeni yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile genel müdürlerin atanması,
- TCMB nezdindeki karşılıkların iadesi ve muafiyetlerin sağlanması,
- Tüm varlıkları ile kayıt ve belge güvenliğini sağlamak üzere gerekli her türlü tedbirin alınması,
- Bankalar Kanunu uyarınca, yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakların malvarlıkları üzerine teminat aranmaksızın ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz kararları ile ilgililerin yurtdışına çıkmasını yasaklama dahil, alacaklıların menfaati için zorunlu olan her türlü muhafaza tedbirinin alınmasının ilgili mahkemeden istenilmesi,
- Yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı tek başına veya birlikte elinde bulunduran hakim ortaklardan, kullandıkları kaynakların veya uğranılan zararın iade veya tazmin edilmesinin istenilmesi,
- İlgili tutarların verilen süre içerisinde geri ödenmemesi durumunda 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümleri veya 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde takibe geçilmesi,
- Banka hakim ortakları ile diğer borçluların borçlarının ödenmesine ilişkin protokollerin yapılması,
- 4389 sayılı Bankalar Kanununun 17. maddesi uyarınca bankaların Fona devredilmesine neden olan işlemlerde sorumluluğu bulunan banka görevlileri hakkında şahsi sorumluluk davalarının açılması, söz konusu yöneticilerden mal beyannamesi istenilmesi ve gerekli muhafaza tedbirlerinin alınması için mahkemeye başvurulması,

7/2013

- Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca sorumlulukları tespit edilen banka yöneticileri aleyhine külli halef sıfatıyla mali sorumluluk davalarının açılması,
- Mali sistemde güven ve istikrarın sürdürülmesini temin etmek amacıyla, hisseleri Fona intikal eden bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi ve yeniden yapılandırılmasını sağlamak için bilançolarının yeniden yapılandırılması, aktarılacak kaynakların tespit edilmesi ve gerekli aktarım işlemlerinin gerçekleştirilmesi,
- Bankaların TMSF'ye devredilen gayrimenkul, iştirak, kredi vb. aktiflerinin satışı,
- Bankaların satış, devir, birleşme ve tasfiye edilmesine ilişkin alternatiflerin değerlendirilmesi ve bu konuda gerekli her türlü tedbirin alınması, aktif ve pasiflerinin kısmen ya da tamamen üçüncü kişilere devri de dahil olmak üzere gerekli her türlü işlemin tesis edilmesi,
- Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankaların mevduat sahiplerine yapılan ödemeler karşılığında banka hakkında iflas davası açılması,
- TMSF alacaklarının tahsilini teminen gerekli diğer hukuki işlemlerin tesis edilmesi

konularında çalışmalar yapılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ahmet ERTÜRK
Başkan

Devlet Bakanlığı ve
Başbakan Yardımcılığı
Tarih 05.04.2003
Sayı 4947